PARLAMENT EUROPEJSKI

2004 *2009*

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

2008/0140(CNS)

27.1.2009

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Amalia Sartori

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Unia Europejska opiera się na wspólnych zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności. Zasadnicze uznanie unikalności każdej osoby i jej prawa do równego dostępu do możliwości oferowanych przez życie jest elementem wspólnym dla całego społeczeństwa europejskiego, którego dewizą jest „Jedność w różnorodności".

Różnorodność społeczeństwa europejskiego stanowi kluczowy element integracji kulturowej, politycznej i społecznej Unii i powinna być respektowana, dlatego też należy zwalczać wszelkie formy dyskryminacji będące zagrożeniem dla wartości leżących u podstaw Unii.

Europejskie działania na rzecz zagwarantowania równości osób mają za sobą długą tradycję. Traktat amsterdamski nadał Wspólnocie nowe uprawnienia umożliwiające jej podejmowanie działań na rzecz walki z wszelkimi formami dyskryminacji pod względem płci, rasy oraz pochodzenia etnicznego, religii lub wiary, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej. Jeśli chodzi o dyskryminację w dziedzinie zatrudnienia istnieje już prawodawstwo i ochrona na szczeblu europejskim. Po przyjęciu niniejsza dyrektywa dopełni proces wdrażania art. 13 Traktatu WE, rozszerzając jego zakres stosowania o zakaz wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, i w ten sposób położy kres wszelkiemu postrzeganiu hierarchii w ochronie praw.

W odniesieniu do dziedziny, która interesuje bardziej szczegółowo naszą komisję, osiągnięcie tego ambitnego celu w obszarze naszych kompetencji wymaga rozwiązań o dużym zasięgu z tego względu, że tradycje i strategie krajowe np. w zakresie opieki zdrowotnej lub ochrony socjalnej są zazwyczaj bardziej zróżnicowane niż w dziedzinach związanych z zatrudnieniem.

Pomimo osiągniętych postępów europejskie ramy prawne umożliwiające zwalczanie wszelkich form dyskryminacji są jeszcze niepełne. Niektóre państwa członkowskie, idąc dalej niż obowiązujące przepisy prawne w zakresie zatrudnienia, podjęły środki zakazujące wszelkiej dyskryminacji ze względu na wiek, orientację seksualną, niepełnosprawność, religię lub światopogląd, lecz dotychczas nie istnieje jednolity minimalny poziom definiowania przypadków dyskryminacji ani ochrony przed nią. Pomimo stwierdzonych luk Unia Europejska posiada ramy prawne będące jednymi z najbardziej rozwiniętych na świecie ram prawnych w zakresie zwalczania dyskryminacji.

Najbardziej zagorzałymi zwolennikami zdecydowanego działania przeciwko dyskryminacji są obywatele, którzy oczekują wspólnego działania idącego dalej niż to, które istniało dotychczas, i to w różnych dziedzinach, jak przykładowo opieka zdrowotna, w zakresie której istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi oraz stosuje się wyraźną dyskryminację, często wobec grup najbardziej narażonych, nawet w obrębie jednego państwa.

W Unii, tak zaawansowanej w jakże wielu dziedzinach, wciąż negatywnie zaskakuje brak wspólnej dyscypliny w dziedzinie niepełnosprawności, przemocy seksualnej i napastowania seksualnego oraz brak odpowiedniego uznania praw podstawowych bez odpowiadającej im ochrony prawnej, jaka powinna być zapewniona we wszystkich nowoczesnych społeczeństwach.

Zwalczanie dyskryminacji oznacza inwestowanie w podnoszenie świadomości społeczeństwa, które rozwija się poprzez integrację, ale które, by stała się ona faktem, musi inwestować w szkolenie, informowanie, rozpowszechnianie dobrych praktyk, dążąc dla dobra wszystkich obywateli i w ich interesie, do sprawiedliwego kompromisu i wspólnej równowagi między wszelkimi przejawami różnorodności.

POPRAWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(1) Zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej Unia Europejska opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, które są wspólne dla wszystkich państw członkowskich. Unia Europejska szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.	(1) Zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej Unia Europejska opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, które są wspólne dla wszystkich państw członkowskich. Unia Europejska szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego. ***Zgodnie z art. 13 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który nadaje Radzie uprawnienia do podejmowania środków niezbędnych w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji, w powiązaniu z art. 152 Traktatu, konieczne jest systematyczne włączanie aspektów niedyskryminacji i równości szans do wszystkich strategii politycznych, a w szczególności do mechanizmów koordynacji obowiązujących w zakresie zatrudnienia,***

integracji społecznej, edukacji, szkolenia i ochrony zdrowia.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 2 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(2a) Należy zwrócić taką samą uwagę na zdrowie psychiczne i fizyczne, gdyż zdrowie psychiczne jest związane z chorobą sercowo-naczyniową, nowotworami i cukrzycą będącymi skutkiem nadużywania i uzależnienia od leków.
	Osoby cierpiące na poważne zaburzenia zdrowia psychicznego są w większości narażone na napiętnowanie społeczne, ubóstwo, ograniczone możliwości mieszkaniowe i trudności w dostępie do opieki zdrowotnej związanej ze zdrowiem fizycznym, a choroby psychiczne, takie jak depresja lub stany lękowe, przyczyniają się do zwiększenia kosztów wynikających z utraty produktywności pracowniczej.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 2 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(2b) Zdrowie fizyczne i psychiczne oraz dobre samopoczucie są kluczowe dla jakości życia osób indywidualnych i społeczeństwa oraz są czynnikami o podstawowym znaczeniu dla realizacji celów strategii lizbońskiej UE.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 3 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(3a) Obywatele oczekują bardziej jednolitego działania w zakresie opieki zdrowotnej, pomimo że istnieją duże różnice między państwami członkowskimi oraz w obrębie poszczególnych państw w tym zakresie, podobnie jak istnieją sektory, w których państwa członkowskie nie mogą skutecznie działać na własną rękę. W tym kontekście konieczne jest większe zaangażowanie Unii, włącznie z możliwością stworzenia wspólnej polityki zdrowotnej odpowiadającej interesom obywateli.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 3 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(3b) Dostęp do opieki zdrowotnej jest prawem podstawowym uznanym w art. 35 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej[1], a zapewnienie wszystkim dostępu do opieki zdrowotnej wysokiej jakości jest podstawową misją organów publicznych państw członkowskich.

[1] Dz.U. C 364 z 18.12.2000, s. 1.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 4 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4b) Różnorodność społeczeństwa europejskiego stanowi kluczowy element integracji kulturowej, politycznej i społecznej Unii i dlatego powinna być respektowana.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 4 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4c) Dobry stan zdrowia jest nieodzowny dla dobrego samopoczucia fizycznego i psychicznego. Poza różnicami biologicznymi czynnikami, które mają w szczególności wpływ na zdrowie publiczne, są różnice socjoekonomiczne, środowisko, dostęp do szkolenia, do wiedzy i do informacji. Prawa obywateli w zakresie ochrony zdrowia i ich odpowiedzialność za własne zdrowie mają podstawowe znaczenie, dlatego też ważne jest promowanie programów edukacji zdrowotnej oraz zachęcanie wszystkich grup społecznych do prowadzenia zdrowego trybu życia. Inicjatywy służące zmniejszeniu różnic między systemami opieki zdrowotnej powinny obejmować ukierunkowaną promocję zdrowia i edukację społeczeństwa.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 4 d preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4d) Przemoc wobec kobiet, zniewolenie seksualne i prostytucja są jednymi z głównych problemów zdrowia publicznego dotykających kobiety. Pomimo że przemoc wobec kobiet stanowi tak poważny problem zdrowia publicznego, zjawisko to nie jest zupełnie uwzględniane w ramach szkolenia medycznego i praktyki medycznej.
	Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia, co najmniej jedna kobieta na pięć w skali światowej padła w ciągu swojego życia ofiarą przemocy fizycznej lub psychicznej. Walka z napastowaniem seksualnym kobiet i przemocą wobec kobiet powinna być priorytetem działania wspólnotowego, w tym szczegółowych działań w dziedzinie zdrowia publicznego.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 9 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(9) Przepisy prawne powinny zatem zakazywać dyskryminacji, której podstawą jest religia lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna w licznych obszarach poza rynkiem pracy, łącznie z ochroną socjalną, edukacją i dostępem do *niej oraz zaopatrywaniem w towary i usługi*, w tym ***mieszkania***. Ustawodawstwo powinno udostępniać środki zapewniające osobom niepełnosprawnym jednakowy dostęp do przedmiotowych dziedzin.	(9) Przepisy prawne powinny zatem zakazywać dyskryminacji, której podstawą jest religia lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna w licznych obszarach poza rynkiem pracy, łącznie z ochroną socjalną, edukacją i dostępem do *towarów i usług*, w tym *mieszkań* ***i opieki zdrowotnej****, oraz z ich zapewnianiem*. Ustawodawstwo powinno udostępniać środki zapewniające osobom niepełnosprawnym jednakowy dostęp do przedmiotowych dziedzin.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 12 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(12a) Za dyskryminację uznaje się również odmówienie pomocy medycznej wyłącznie z powodu wieku.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(13) Wprowadzając w życie zasadę równego traktowania bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu WE, Wspólnota dąży do wyeliminowania nierówności i wspierania równego traktowania mężczyzn i kobiet, w szczególności mając na uwadze fakt, że kobiety są często ofiarami różnego rodzaju dyskryminacji.	(13) Wprowadzając w życie zasadę równego traktowania bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu WE, Wspólnota dąży do wyeliminowania nierówności i wspierania równego traktowania mężczyzn i kobiet, w szczególności mając na uwadze fakt, że kobiety są często ofiarami różnego rodzaju dyskryminacji. ***W tym celu konieczne jest rozszerzenie zakresu ochrony również na zjawisko dyskryminacji wielorakiej.***

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 19 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(19a) Państwa członkowskie powinny wspierać partnerstwa osób z trudnościami w uczeniu się lub z zaburzeniami zdrowia psychicznego, aby szerzyć wiedzę dotyczącą praw tych osób, przedstawiać propozycje poprawy usług oraz ułatwić dostęp do informacji na temat nowych

leków i innowacyjnych sposobów leczenia.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 21 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(21) Zakaz dyskryminacji powinien pozostawać bez uszczerbku dla utrzymywania lub przyjmowania przez państwa członkowskie środków mających zapobiegać niekorzystnej sytuacji grupy osób danej religii lub światopoglądu, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w określonym wieku lub o określonej orientacji seksualnej lub rekompensować taką sytuację. Środki takie mogą zezwalać na istnienie organizacji osób danej religii lub o określonym światopoglądzie, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w określonym wieku lub o określonej orientacji seksualnej, jeżeli głównym celem tych organizacji jest wspieranie szczególnych potrzeb tych osób.	(21) Zakaz dyskryminacji powinien pozostawać bez uszczerbku dla utrzymywania lub przyjmowania przez państwa członkowskie środków mających zapobiegać niekorzystnej sytuacji grupy osób danej religii lub światopoglądu, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w określonym wieku lub o określonej orientacji seksualnej lub rekompensować taką sytuację. ***Przepisy prawa wspólnotowego w zakresie niedyskryminacji nie stanowią dla państw członkowskich przeszkody w utrzymywaniu lub podejmowaniu przez nie środków mających zapobiegać szkodom związanym z motywami dyskryminacji podlegającymi ochronie lub rekompensować te szkody.*** Środki takie mogą zezwalać na istnienie organizacji osób danej religii lub o określonym światopoglądzie, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w określonym wieku lub o określonej orientacji seksualnej, jeżeli głównym celem tych organizacji jest wspieranie szczególnych potrzeb tych osób.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 25 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(25) Skuteczne wprowadzenie w życie zasady równego traktowania wymaga odpowiedniej ochrony sądowej przed	(25) Skuteczne wprowadzenie w życie zasady równego traktowania wymaga odpowiedniej ochrony sądowej przed

represjonowaniem.	represjonowaniem. ***Skuteczna ochrona prawna praw indywidualnych musi iść w parze z aktywnym propagowaniem niedyskryminacji i równości szans.***

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 30 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(30a) Do państw członkowskich należy zapewnienie dbałości o zdrowie wszystkich obywateli; jednakże realizacja tego celu wymaga współpracy między państwami członkowskimi, instytucjami Unii, władzami lokalnymi, organizacjami międzynarodowymi i obywatelami.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 30 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(30b) Sektor ochrony zdrowia musi być wspierany za pośrednictwem skutecznych polityk we wszystkich dziedzinach i na wszystkich szczeblach, zarówno w państwach członkowskich, jak i na szczeblu Unii oraz na szczeblu światowym. Ponadto ze względu na istnienie nowych zagrożeń zdrowia publicznego przyjmujących wymiar transgraniczny, takich jak pandemie, nowe rodzaje chorób zakaźnych i terroryzm biologiczny, a także skutki zmian klimatycznych i globalizacji, w szczególności dla żywności i migracji, zdrowie publiczne powinno być uważane za kluczową kwestię polityczną w duchu traktatu z Lizbony i strategii lizbońskiej i powinno być włączane do wszystkich odpowiednich obszarów polityki Unii.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy
Punkt 31 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(31a) Odpowiednie informowanie o obowiązujących przepisach prawnych jest niezbędne, by potencjalne ofiary dyskryminacji mogły faktycznie się do nich odwoływać oraz aby pracodawcy, usługodawcy i organy administracyjne byli poinformowani o swoich obowiązkach. Niemniej znajomość przepisów prawnych w zakresie niedyskryminacji pozostaje na niskim poziomie. Komisja powinna promować i wspierać działania szkoleniowe i informacyjne dotyczące obowiązującego prawodawstwa, kierując je w szczególności do głównych zainteresowanych, a zwłaszcza do organów ds. równości, sędziów, prawników, organizacji pozarządowych i partnerów społecznych.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 a – ustęp 1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 2a
	Definicje
	1. Do osób niepełnosprawnych zalicza się osoby, których sprawność fizyczna, umysłowa, intelektualna lub sensoryczna jest długotrwale naruszona, co w połączeniu z rozmaitymi barierami może utrudniać im pełny i efektywny udział w życiu społecznym na równych zasadach z innymi osobami.

Uzasadnienie

Definicja „osób niepełnosprawnych" powinna być identyczna we wszystkich państwach członkowskich, aby zapewnić równe traktowanie. Dlatego zawarta w dyrektywie definicja osób niepełnosprawnych musi odpowiadać definicji zawartej w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 a – ustęp 2 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2. „Projektowanie uniwersalne" oznacza projektowanie produktów, środowisk, programów i usług w taki sposób, by były w możliwie największym stopniu użyteczne dla wszystkich, bez potrzeby adaptacji lub projektowania specjalistycznego. „Projektowanie uniwersalne" nie wyklucza urządzeń wspomagających przeznaczonych dla szczególnych grup osób niepełnosprawnych tam, gdzie jest to potrzebne.

Uzasadnienie

Aby zagwarantować osobom niepełnosprawnym skuteczny i wolny od dyskryminacji dostęp do dóbr, jakie są dostępne ogółowi ludności, należy wspierać dobra użyteczne dla wszystkich. Dlatego w dyrektywie należy umieścić definicję projektowania uniwersalnego, odpowiadającą definicji zawartej w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) Środki konieczne dla umożliwienia osobom niepełnosprawnym skutecznego, niedyskryminacyjnego dostępu do ochrony socjalnej, przywilejów socjalnych, opieki zdrowotnej, edukacji oraz dostępu do	a) Środki konieczne dla umożliwienia osobom niepełnosprawnym ***bycia konsultowanymi w sprawie ich potrzeb w zakresie opieki oraz*** skutecznego, niedyskryminacyjnego dostępu do ochrony

powszechnie dostępnych towarów i usług, w tym mieszkań i transportu, oraz ich dostarczania planowane są z wyprzedzeniem, łącznie z dokonaniem odpowiednich zmian lub modyfikacji. Środki takie nie powinny nakładać nieproporcjonalnych obciążeń, nie wymagają zasadniczych zmian w zakresie ochrony socjalnej, przywilejów socjalnych, opieki zdrowotnej, edukacji lub danych towarów i usług ani nie wymagają zapewnienia odpowiednich rozwiązań alternatywnych.	socjalnej, przywilejów socjalnych, opieki zdrowotnej, edukacji oraz dostępu do powszechnie dostępnych towarów i usług, w tym mieszkań i transportu, oraz ich dostarczania planowane są z wyprzedzeniem, łącznie z dokonaniem odpowiednich zmian lub modyfikacji. Środki takie nie powinny nakładać nieproporcjonalnych obciążeń, nie wymagają zasadniczych zmian w zakresie ochrony socjalnej, przywilejów socjalnych, opieki zdrowotnej, edukacji lub danych towarów i usług ani nie wymagają zapewnienia odpowiednich rozwiązań alternatywnych.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Państwa członkowskie muszą zwrócić szczególną uwagę na możliwość dostępu osób niepełnosprawnych do usług elektronicznych.

Uzasadnienie

Usługi publiczne są coraz częściej świadczone drogą elektroniczną, nie wiemy jednak, jakie są możliwości dostępu do tych usług dla poszczególnych grup. Musimy ze wszystkich sił starać się zapobiec wykluczeniu osób niepełnosprawnych ze społeczeństwa informacyjnego.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 4a
	Równość traktowania w ramach systemów opieki zdrowotnej
	1. Bez uszczerbku dla zasady

pomocniczości oraz kompetencji państw członkowskich w zakresie czuwania nad przestrzeganiem zasady równego traktowania osób:

a) należy położyć nacisk na strategie zapobiegania chorobom; działania profilaktyczne oparte na danych naukowych powinny uwzględniać m.in. aspekty związane z płcią i inne czynniki będące przyczyną różnic;

b) w dziedzinie medyczno-zdrowotnej państwa członkowskie powinny korzystać ze statystyk i danych zestawionych według płci;

c) w dziedzinie badań medycznych i opracowywania nowych leków należałoby podnieść świadomość zróżnicowania cech charakterystycznych kobiet i mężczyzn oraz poszerzyć wiedzę o różnych skutkach podawania leków;

d) niezbędne jest uwzględnienie w strategiach politycznych w zakresie ochrony zdrowia czynników środowiskowych mających szczególny wpływ na zdrowie grup szczególnie narażonych, takich jak kobiety ciężarne lub matki karmiące, dzieci, nastolatki i niepełnosprawni, których zdrowiu mogą zagrażać niebezpieczne czynniki środowiskowe.

2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne działania w celu zagwarantowania propagowania i ochrony praw obywateli w zakresie ochrony zdrowia i ich odpowiedzialności za własne zdrowie, w tym poprzez sprzyjanie tworzeniu programów edukacji zdrowotnej oraz zachęcanie wszystkich grup społecznych do prowadzenia zdrowego trybu życia.

3. Komisja powinna promować szczegółowe programy szkoleniowe dla personelu medycznego i paramedycznego.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 10 – akapit drugi (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Komisja sprzyja działaniom w zakresie szkolenia, szkolenia ustawicznego i informowania o obowiązujących przepisach prawa szczególnie ukierunkowanym na główne zainteresowane strony.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
W celu wspierania zasady równego traktowania państwa członkowskie zachęcają do prowadzenia dialogu z właściwymi zainteresowanymi stronami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, które, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, mają uzasadniony interes w uczestniczeniu w walce z dyskryminacją z przyczyn objętych niniejszą dyrektywą.	W celu wspierania zasady równego traktowania państwa członkowskie zachęcają do prowadzenia dialogu z właściwymi zainteresowanymi stronami, w szczególności ***ze stowarzyszeniami zawodowymi reprezentującymi personel medyczny i paramedyczny i*** organizacjami pozarządowymi, które, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, mają uzasadniony interes w uczestniczeniu w walce z dyskryminacją z przyczyn objętych niniejszą dyrektywą. ***Komisja gromadzi, analizuje i rozpowszechnia obiektywne, rzetelne i porównywalne informacje dotyczące równości płci, łącznie z wynikami badań i najlepszymi dostępnymi praktykami.***

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Najpóźniej do dnia ... r. i następnie raz na pięć lat państwa członkowskie i krajowe organy ds. równości przekażą Komisji wszelkie informacje niezbędne do sporządzenia przez Komisję sprawozdania dotyczącego stosowania niniejszej dyrektywy, przeznaczonego dla Parlamentu Europejskiego i Rady.	1. Najpóźniej do dnia ... r. i następnie raz na pięć lat państwa członkowskie i krajowe organy ds. równości***, w porozumieniu z Europejskim Instytutem ds. Równości Mężczyzn i Kobiet,*** przekażą Komisji wszelkie informacje niezbędne do sporządzenia przez Komisję sprawozdania dotyczącego stosowania niniejszej dyrektywy, przeznaczonego dla Parlamentu Europejskiego i Rady.
2. Sprawozdanie Komisji uwzględnia odpowiednio opinię partnerów społecznych oraz zainteresowanych organizacji pozarządowych, jak i Agencji UE ds. Praw Podstawowych. Zgodnie z zasadą uwzględniania problematyki płci sprawozdanie to zawiera, między innymi, ocenę wpływu podjętych środków na kobiety i mężczyzn. W świetle otrzymanych informacji sprawozdanie to zawiera, w razie konieczności, propozycje zmian i uaktualnienia niniejszej dyrektywy.	2. Sprawozdanie Komisji uwzględnia odpowiednio opinię partnerów społecznych oraz zainteresowanych organizacji pozarządowych, jak i ***Europejskiego Instytutu ds. Równości Mężczyzn i Kobiet oraz*** Agencji UE ds. Praw Podstawowych. Zgodnie z zasadą uwzględniania problematyki płci sprawozdanie to zawiera, między innymi, ocenę wpływu podjętych środków na kobiety i mężczyzn***, zwłaszcza w odniesieniu do dziedzin określonych w art. 3.*** W świetle otrzymanych informacji sprawozdanie to zawiera, w razie konieczności, propozycje zmian i uaktualnienia niniejszej dyrektywy.

PROCEDURA

Tytuł	Zasada równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną
Odsyłacze	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Komisja przedmiotowo właściwa	LIBE
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	ENVI 2.9.2008
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Amalia Sartori 7.10.2008
Rozpatrzenie w komisji	1.12.2008
Data przyjęcia	22.1.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 35 –: 3 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Liam Aylward, John Bowis, Frieda Brepoels, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jens Holm, Marie Anne Isler Béguin, Caroline Jackson, Dan Jørgensen, Christa Klaß, Urszula Krupa, Marie-Noëlle Lienemann, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Dimitrios Papadimoulis, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Inés Ayala Sender, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews